

92734

92734

A V. K. M. úr ezt a füzetet 134.129/1939. IX. ü. o. sz. a. a polgári iskolák számára segédkönyvül engedélyezte.

... HISZEK MAGYARORSZÁG FELTÁMADÁSÁBAN

11 108
941

FÖLDRAJZI MUNKANAPLÓ

A POLGÁRI FIÚISKOLÁK II. OSZTÁLYA SZÁMÁRA

EURÓPA

ÖSSZEÁLLITOTTA:

UDVARHELYI KÁROLY

AZ ÁLLAMI GYAKORLÓ POLGÁRI ISKOLA TANÁRA

Vezeti: 1941 szept. 16.

terjesztés, 193... évi.

kir. ügyész.

oszt. tanuló.

Ára: 62 fillér.

MÁSODIK KIADÁS, SZEGED, 1939

KIADJA A SZERZŐ

MINDEN JOG FENNTARTÁSÁVAL

XC 28140

Nevem:

Lakóhelyem (község, város; utca, házszám):

Lakásom környékének térképvázlata. (Rajzold le a részletes térkép alapján!)

SZTE Egyetemi Könyvtár

J000796631

92734

Európa.**Dél-Európa.****A Balkán-félsziget.**

1. Figyeljük meg a térképen a Balkán-félsziget domborzatát! Rajzoljuk le vázlatosan a félsziget hegységeit és medencéit!

Jelmagyarázat:

2. *Házi feladat.* Utazz Budapestről hajóval a Fekete-tengerre, onnan tovább a Balkán-fsz. körül! Mit látunk az úton? Írd le a térkép és eddigi ismereteid alapján!

3. A tanultak alapján vonalkázzuk be az alábbi rajzon a félszigetnek azt a területét, ahol a Földközi tenger éghajlati hatása a legjobban érvényesül!

4. Miért esik sok eső a félsziget nyugati partvidékén? Készítsük el: a) a félsziget domborzatának NY-K irányú keresztmetszetét, b) a csapadékmennyiség változásának görbéjét!

a) a domborzat keresztmetszete és felette a levegő útja:

b) A csapadékmennyiség változása:

(Figyeld meg a fenti tényezők összefüggését!)

5. Házi feladat. Jegyezd le a térkép alapján, mely tengerekbe ömlenek a Balkán-félsziget folyóvizei!

6. *Házi feladat.* Utazz a térképen Konstantinápolyba!

a) A következő medencéken és folyóvölgyeken haladtam át:

b) Ezeket a nagyobb városokat érintettem:

Gyűjts Balkán-félszigeti képeket!

7. A Balkán-félsziget néprajza tarka. Jelöljük a vázlatba, milyen nyelvű népek élnek a félszigeten?

8. Házi feladat. Rajzold be az alábbi vázlatba, a Balkán-félsziget államait, a nagyobb városokat és a legfontosabb vasútvonalakat!

Gyűjts ide olaszországi táj- és városképeket!

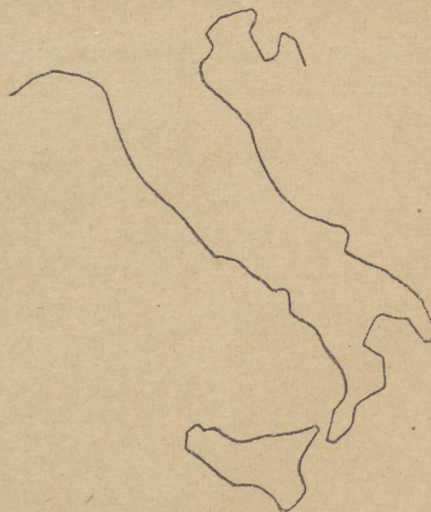
Appennini-félsziget, Olaszország.

1. Figyeljük meg a térképet! A róla tanultak alapján rajzoljuk le vázlatosan a félsziget felszínét!

Jelmagyarázat:

2. Jelöljük meg a vázlatban nyilakkal, milyen éghajlati hatások alatt áll Olaszország?

3. Mi a „fehér szén“?

4. *Házi feladat. Gazdasági kapcsolataink Olaszországgal. Írd le tanulmányaid alapján, hogy milyen mezőgazdasági cikkeket szállítunk mi Olaszországnak és mit hozunk be onnan?*

Pireneusi-félsziget.

1. A térkép tanulmányozása után rajzoljuk le vázlatosan a félsziget legfontosabb medencéit és hegységeit!

Jelmagyarázat:

2. *Házi feladat.* Rajzold be a fenti vázlatba a félsziget legnagyobb folyóvizeit! Jelöld ki a Földközi-tenger és az Atlanti-óceán vízterülete közötti vízválasztóvonalat!

Gyűjts képeket az Alpokról!

Közép-Európa.

Közép-Európa főbb domborzati tájai ezek:

Az Alpok vidéke.

1. Tanulmányozzuk a térképen az Alpok hegyrendszerét! Rajzoljuk le vázlatosan az Alpok fővonulatait!

2. Házi feladat. „A gleccserek világa“. (Kép az örök hó világából. Írd le tanulmányaid és képek alapján.)

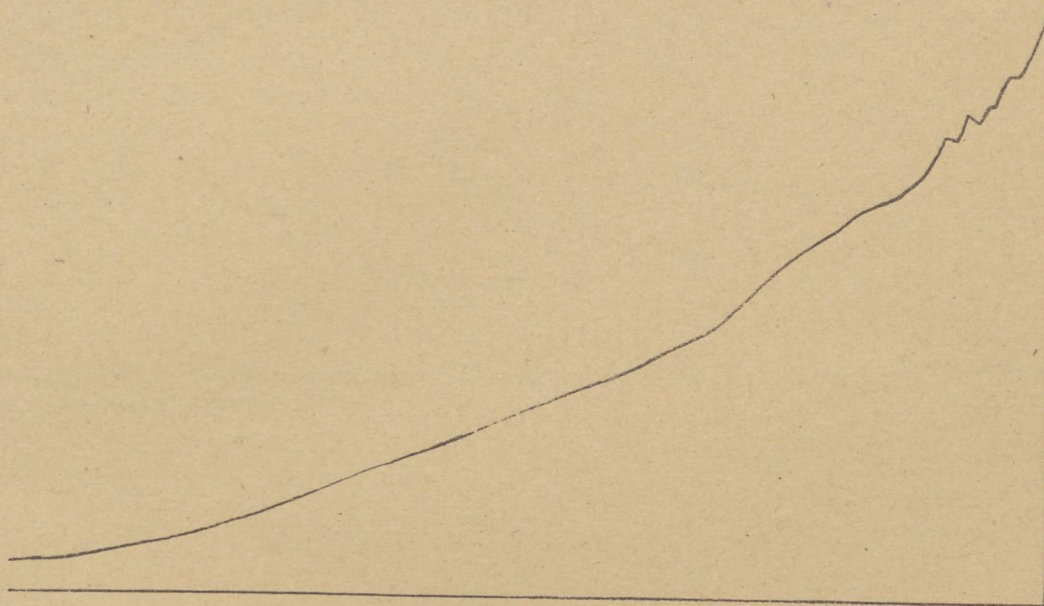
Svájc.

1. A térkép tanulmányozása alapján rajzoljuk le az ország főbb hegyvonulatait és a Svájci-felföldet!

Jelmagyarázat:

2. A fenti vázlaton jelöljük meg nyilakkal az ország vizeinek lefolyási irányát!
3. A lakosság élete a természeti viszonyokhoz igazodik. (Rajzoljuk meg oldalnézeten, hogyan alakult a növényzet a hegyoldalak különböző magasságában. Írjuk oda, hogy ennek megfelelően mivel foglalkozik a lakosság!)

4. Házi feladat. Svájc kiviteli cikkei:

Az ország behozatali cikkei:

Gyűjts képeket Németországról!

Németország.

1. Figyeljük meg a térképet s rajzoljuk le vázlatosan Németország felszínét!

2. Vándoroljunk a Keleti-tengertől az Alpokig! Készítsük el Németország felszínének É-D irányú keresztmetszetét!

3. Házi feladat. Az 1. vázlatba rajzold be az ország legnagyobb folyóvizeit!

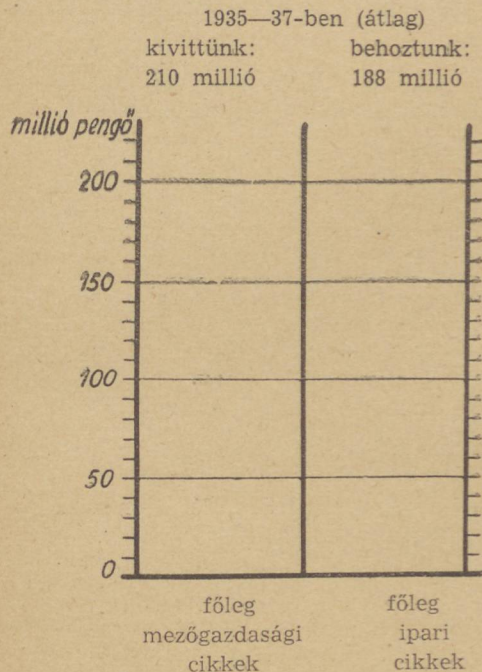
4. Mire épült Németország hatalmas ipara? Jelöljük meg az alábbi vázlatban a legfontosabb ásványelőfordulási helyeket! Jegyezd a vázlatba az ország tengeri kikötőit is!

5. Házi feladat. Melyek a Budapest—Berlin—Hamburg vasútvonal nagyobb állomásai? (Írd le a térkép alapján!)

6. *Házi feladat. Utazzunk Németországba!* Eddigi ismereteid és a térkép alapján rajzold meg a hazánkat Németországgal összekötő víziutat és a vasúti fővonalakat. Jelöld meg ezek fontosabb állomásait és külön jellel rajzold *hazánk külső kapuvárosait!*

7. *Házi feladat.* Hazánk és Németország gazdasági élete egymást kiegészítik. Tanulmányaink alapján írd le, milyen árucikkek szerepelnek a két ország egymásközötti kereskedelmében? Miért? Ábrázold az alábbi oszlopokban Magyarország és Németország (Ausztria területével együtt) egymásközötti külkereskedelmének értékét! (Az oszlopokat az adatoknak megfelelő magasságban határold el és színes ceruzával fessd bel!)

(Kivitelünk 1935—37-ben

a) a világ összes országaiba	515 mill. P
b) ebből Ném. orsz.-ra jut	210 „ „

Behozatalunk 1935—37-ben

a) a világ össz. orsz.-ból	440 „ „
b) ebből Ném. orsz.-ra esik	188 „ „

8. *Házi feladat. A Duna Magyarországot Németországgal összeköti. Utazz végig a folyón képzeletben! Írd le a) hogy milyen tájakon, b) milyen országokon folyik keresztül? c) Melyek a folyó legfontosabb kikötővárosai? (Mellékelj képet is a leíráshoz!)*

Szlovákia.

1. Tanulmányozzuk a térképen az ország felszínét! Rajzoljuk meg vázlatosan az ország hegységeit és medencéit!

2. *Házi feladat.* Jegyezd be nagyobb elszakított városainkat!
3. *Házi feladat.* Rajzold a vázlatba a következő vasútvonalakat:
 - a) a vágvölgyi,
 - b) a Kassa-oderbergi,
 - c) Sátoraljaújhely—Homonna—Mezőlaborc.

Dánia.

1. Dánia földje a Germán-Alföld folytatása. Jelöljük meg ezt a vázlaton!

2. *Házi feladat.* Az alábbi kimutatás és tanulmányaid alapján állapítsd meg és jegyezd le röviden a) miből él elsősorban Dánia lakossága? b) Melyek az ország legfőbb kiviteli cikkei?

	terület km ² (1937)	lakosság (1937)	állatok (1937)		A külföldre eladott termékek (kivitel főleg mezőg. cikkek) értéke 1937-ben
			sz. marha	sertés	
Csonka- magy. o.	93.000	9.000.000	1.800.000	2.700.000	588 mill. P.
Dánia	42.000	3.800.000	3.000.000	3.000.000	1.200 mill. P.

Hollandia.

1. Rajzoljuk meg a térkép alapján az ország felszínét!

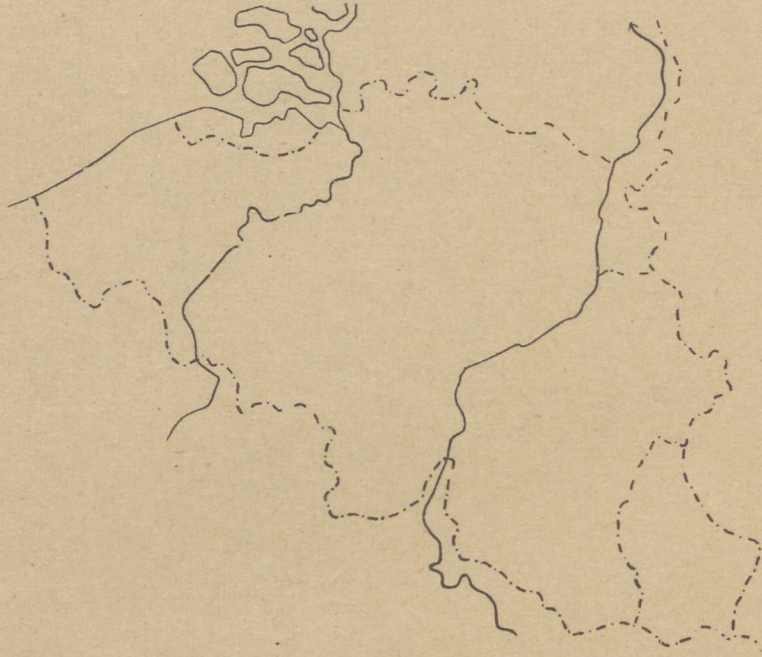
Egy *düne* keresztmetszete:

2. Tanulmányaink és a térkép alapján rajzoljuk meg az ország felszínének NY-K irányú keresztmetszetét! Tüntessük fel rajta a *mélyföldeket* és a parti *dünéket* is!
-

Belgium.

1. Figyeljük meg a térképet! Ezután rajzoljuk meg vázlatosan az ország felszínét!

2. *Házi feladat.* Belgium területe: km². Lakóinak száma: millió.

Magyarország népsűrűsége:

Belgium népsűrűsége:

Miért tud ennyi ember megélni a kis kiterjedésű Belgiumban?

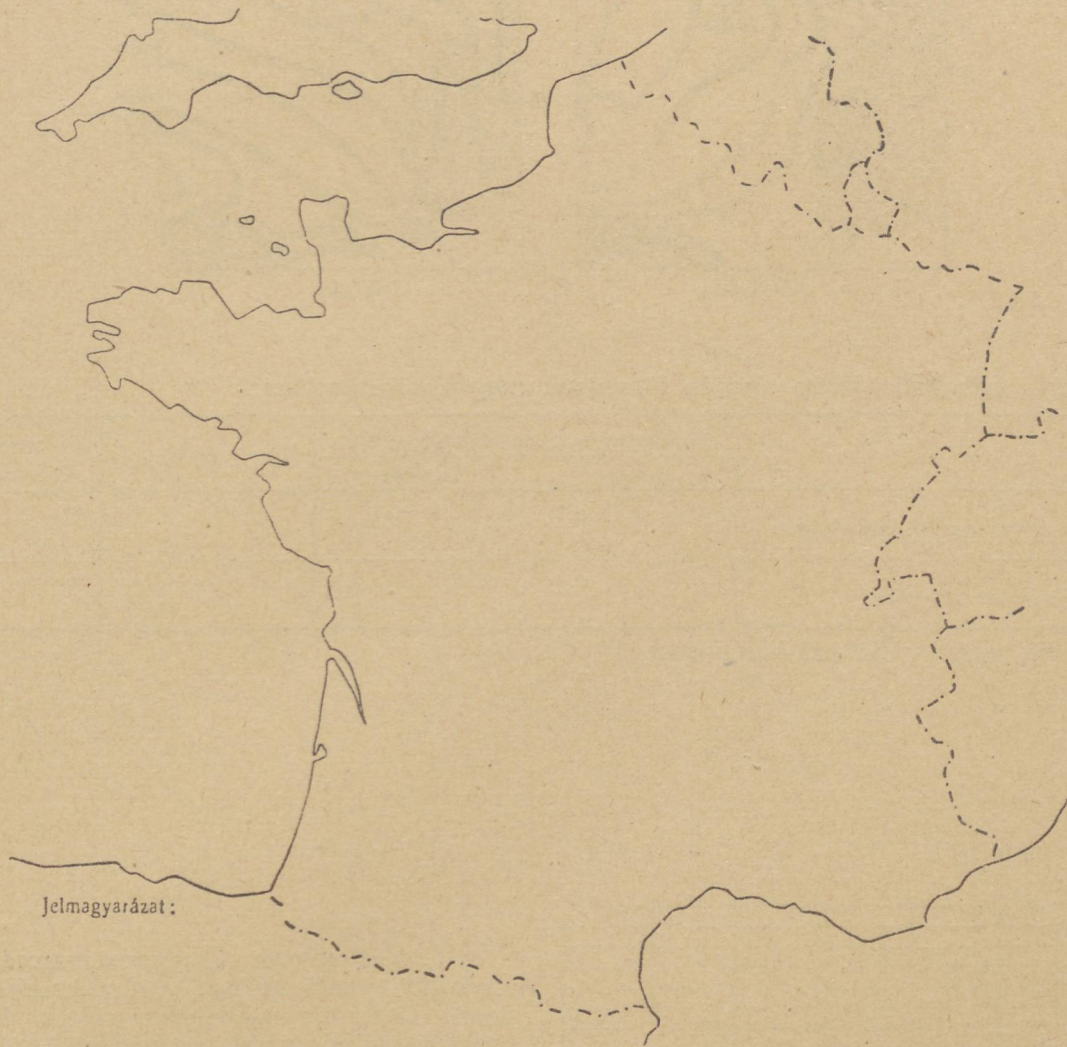
Gyűjts dániai, belgiumi és hollandiai képeket!

Gyűjts franciaországi képeket!

Nyugat-Európa.

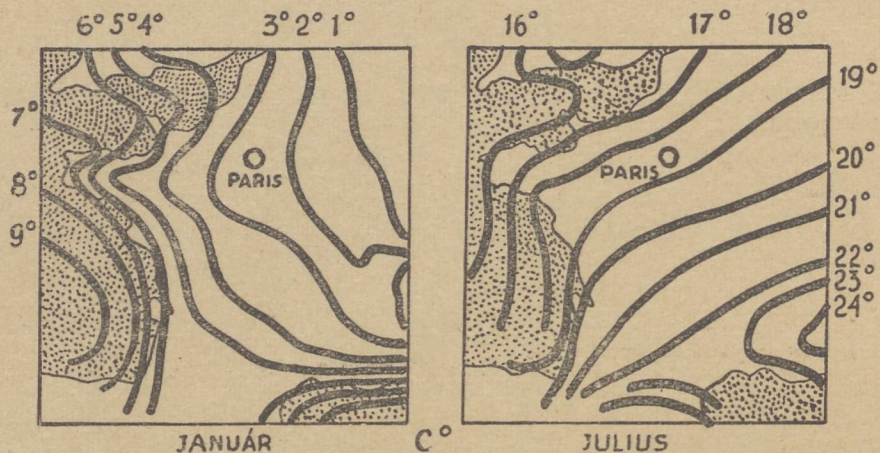
Franciaország.

1. A térképről szerzett ismereteink alapján rajzoljuk meg vázlatosan Franciaország hegy-ségeit és medencéit!

2. A térkép alapján szerkesszük meg az ország felszínének Ny-K irányú keresztmetszetét, a terület déli harmadrészén:

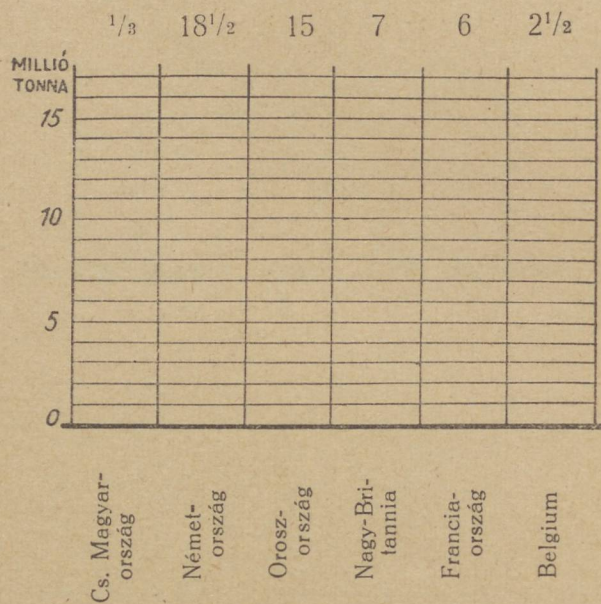
3. Állapítsuk meg, milyen Franciaország éghajlata! Jelöljük meg nyilakkal a vázlaton az óceáni, a földközítengeri és a szárazföldi éghajlati hatások irányát!

4. A fenti éghajlati térkép alapján állapítsuk meg a következőket:

H o l	Mekkora a középhőmérséklet		Évi ingadozás	Évi csapadék-mennyiség
	január	február		
Franciaország nyugati partvidékén				
Hazánkban, az Alföldön				

Mi az oka ennek a feltűnő különbségnek?

5. Házi feladat. Csonkamagyarország és a legfontosabb európai vasérctermelő államok 1938. évi nyersvastermelése. Készíts összehasonlító rajzot a mellékelt táblázatban. Az oszlopokat az adatoknak megfelelő magasságban fessd be színes ceruzával!

Nagy-Britannia és Írország.

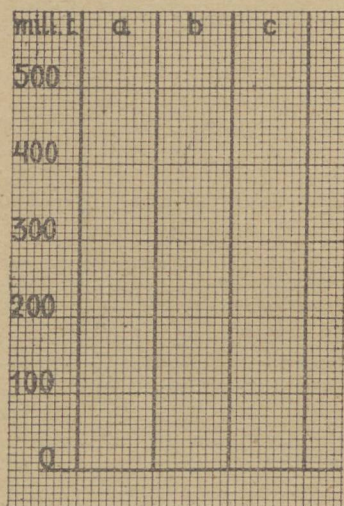
1. A térkép megfigyelése alapján készítsük el Nagy-Britannia és Írország felszínének vázlatos rajzát!

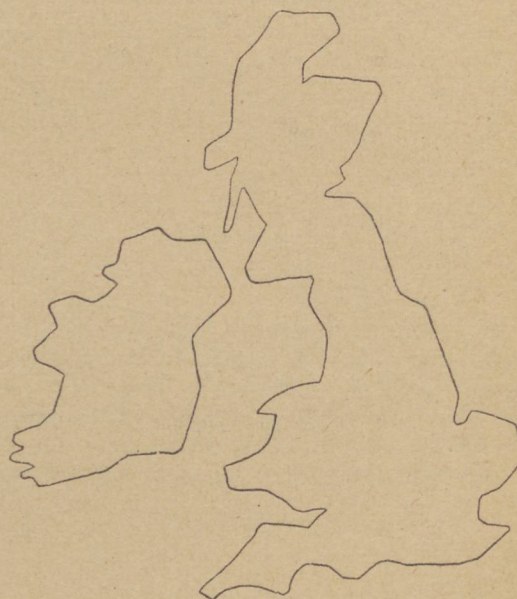
2. *Házi feladat.* Tanulmányaink és az éghajlati térképek alapján írd le, mit jelent a Golf-áramlat Nagy-Britannia éghajlatában? Hasonlítsd össze ezt a hazai viszonyokkal!

3. *Házi feladat.* Ábrázold az oszlopokban az évi széntermelés mennyiségét:

- a) Nagy-Britanniában 230 millió tonna (1938).
- b) Németországban 380 millió tonna (1938).
- c) Csonkamagyarországon 9 millió tonna (1938).

4. Mi az alapja Nagy-Britannia hatalmas iparának? Rajzoljuk le a kőszén és a vasérc elterjedését.

Minden 10 millió tonnát 1 mm-nek végy!

5. *Házi feladat.* Rajzold az 1. sz. vázlatba az ország fontosabb ipari és kikötővárosait!

Gyűjts angolországi képeket!

Észak-Európa.

Skandináv-félsziget.

1. A térképről szerzett ismereteink alapján rajzoljuk meg vázlatosan a Skandináv-félsziget felszínét!

Jelmagyarázat:

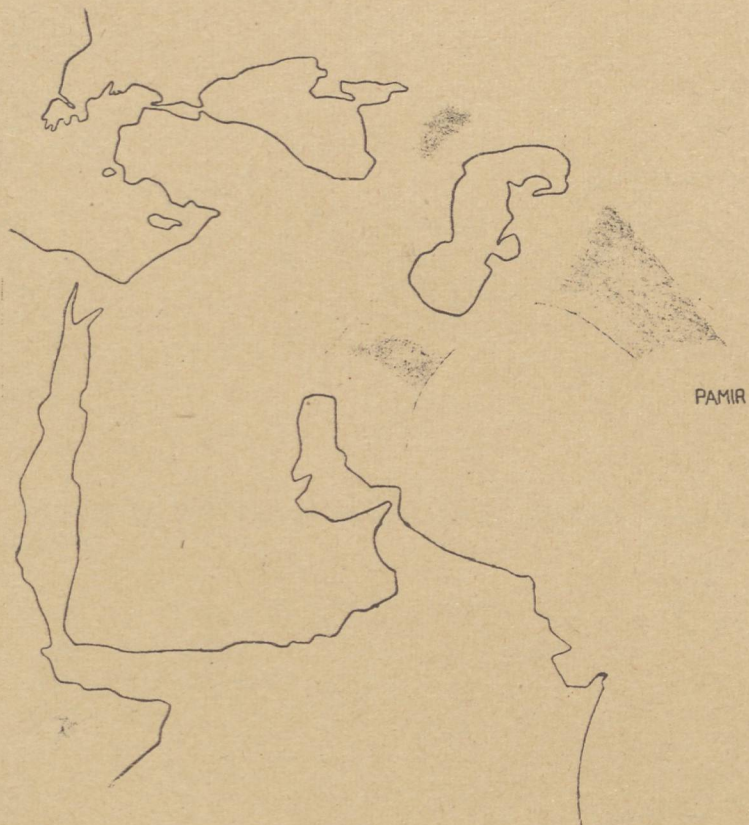
2. *Keljünk át a Skandináv-Alpokon!* Rajzoljuk meg a félsziget NY-K irányú keresztmet-szetét!

5. Figyeljük meg a növényzeti térképet! Annak alapján jelöljük a Skandináv-félsziget növényzetének E-D irányban való változását! (A növényzeti övek keresztmetszete.) Jelöljük alá az ennek megfelelő fő foglalkozási ágakat!

Gyűjts északkeurópai táj-, város- és életképeket!

Nyugat-Ázsia.

1. Tanulmányozzuk a térképet, majd rajzoljuk meg Nyugat-Ázsia felszínét vázlatosan!

Jelmagyarázat:

2. *Miért esőszegény a párkányhegységekkel körülvett Irán? Rajzoljuk le a térkép alapján az Iráni-medence É-D irányú keresztmetszetét. Jelöljük meg rajta a párkányhegységeken a medencébe átkelő levegő útját!*

Feladat. Rajzoljuk meg tanulmányainkkal párhuzamosan, fokozatosan Ázsia vázlatos néprajzi képét! (Az egyes népeket kezdőbetűikkel, vagy teljes nevükkel jegyezzük be.)

Jelmagyarázat:

3. *Házi feladat.* Melyek az angol világbirodalom megerősített mérföldkövei? Jegyezd le az Indiába vezető úton lévő angol birtokokat és erősségeket a térkép és tanulmányaink alapján!

4. *Házi feladat.* Rajzold be a vázlatba Nyugat-Ázsia államait és városait. A gyarmatbirtokokat vonalkázd be!

Dél-Ázsia.

1. A térkép megfigyelése alapján rajzoljuk le vázlatosan Dél-Ázsia felszínét!

PAMIR

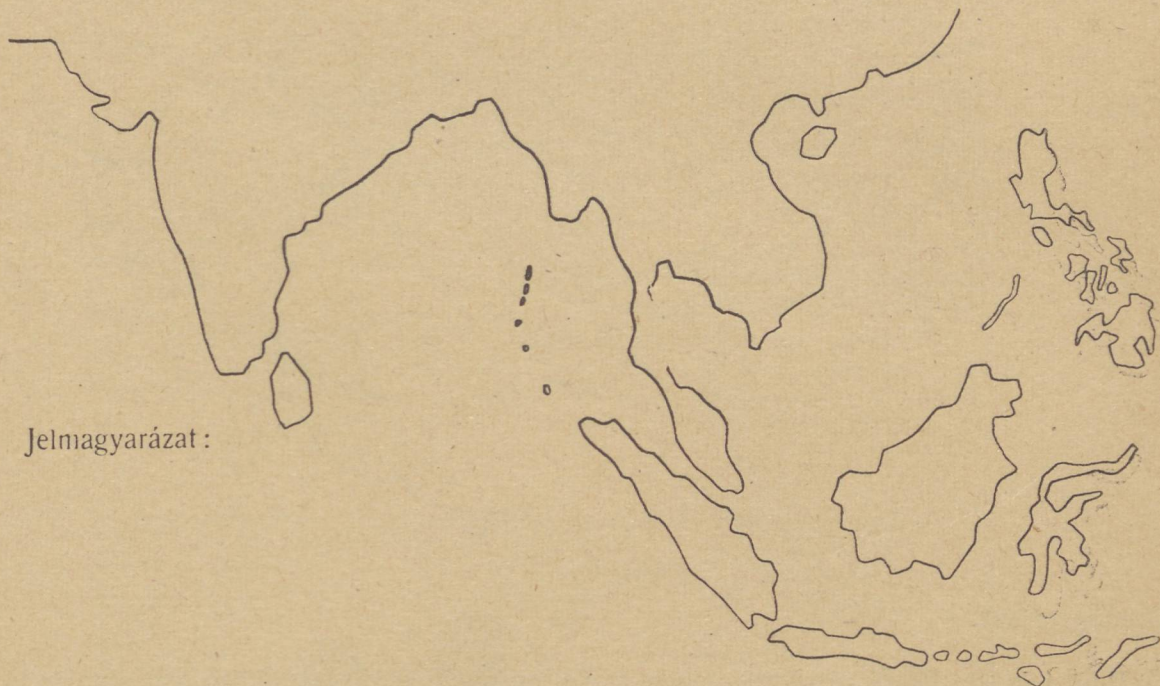

Jelmagyarázat:

2. Százmiliók kenyere! Dél-Ázsia áldása a monzun!
Rajzoljuk le a monzun-szélrendszer szerkezetét és a vele kapcsolatos csapadékképződést, keresztmetszetben!

3. Miből él Dél-Ázsia sűrű és nagyszámú népessége? Jegyezzük az alábbi vázlatba Dél-Ázsia termesztett növényeit és a legfontosabb ásványokat!

PAT...

Jelmagyarázat:

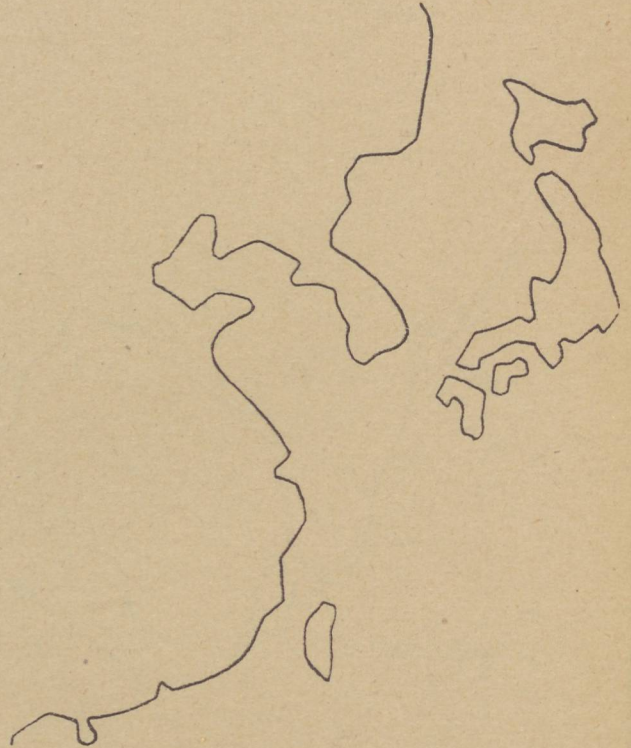
4. Házi feladat. A fenti vázlatba rajzold be Elő- és Hátsóindia nagyobb kikötővárosait!

Gyűjts indiai képeket!

Belső- és Kelet-Ázsia.

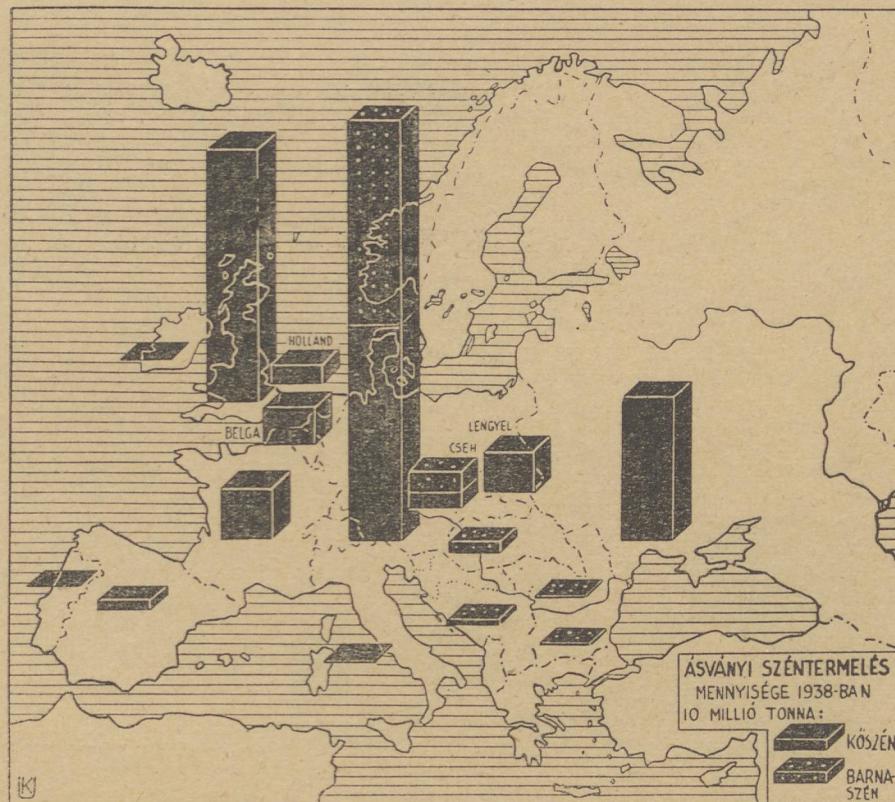
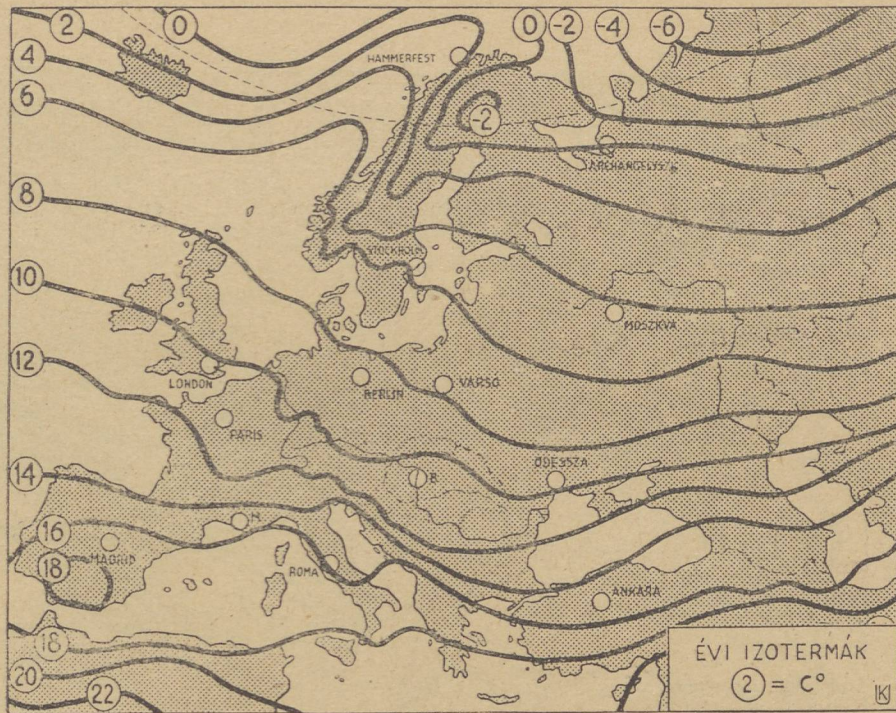
1. A térkép alapján rajzoljuk meg e terület felszínének vázlatos képét! Jelöljük meg a vázlatban a Pacific-hegyrendszer három törésvonalát!

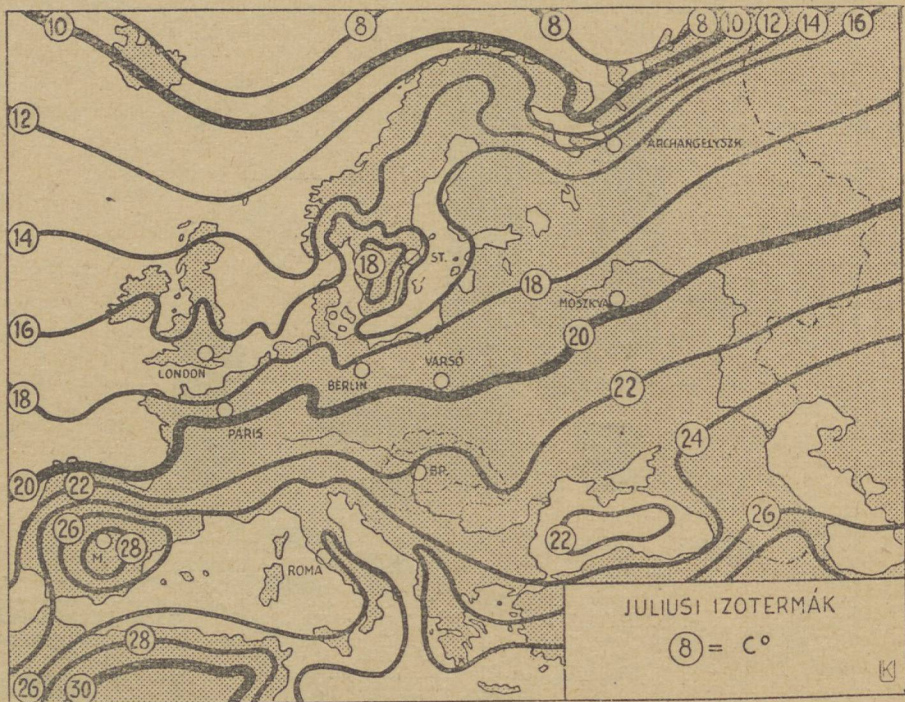
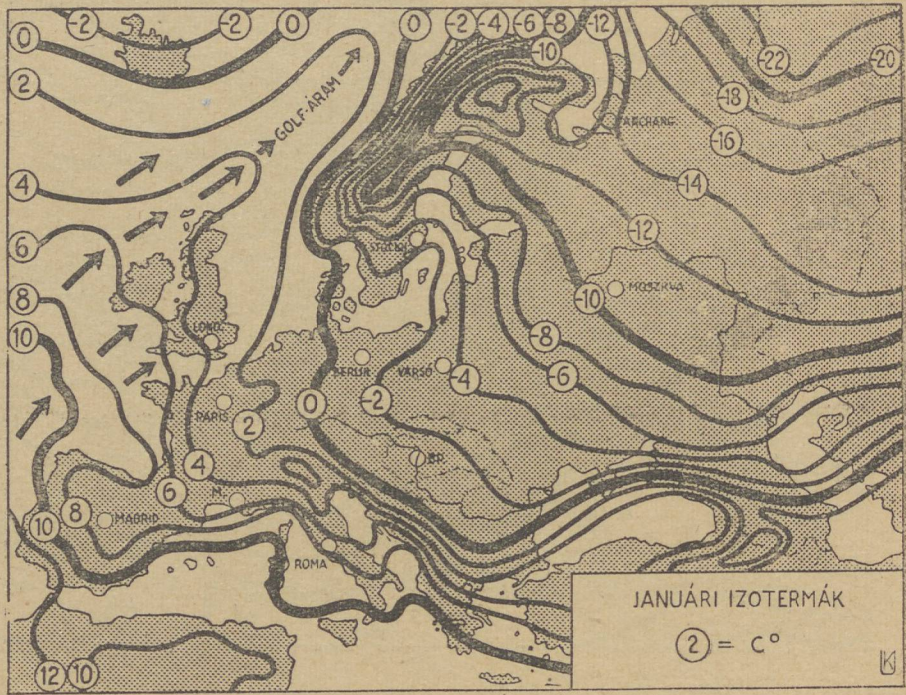
Pamir

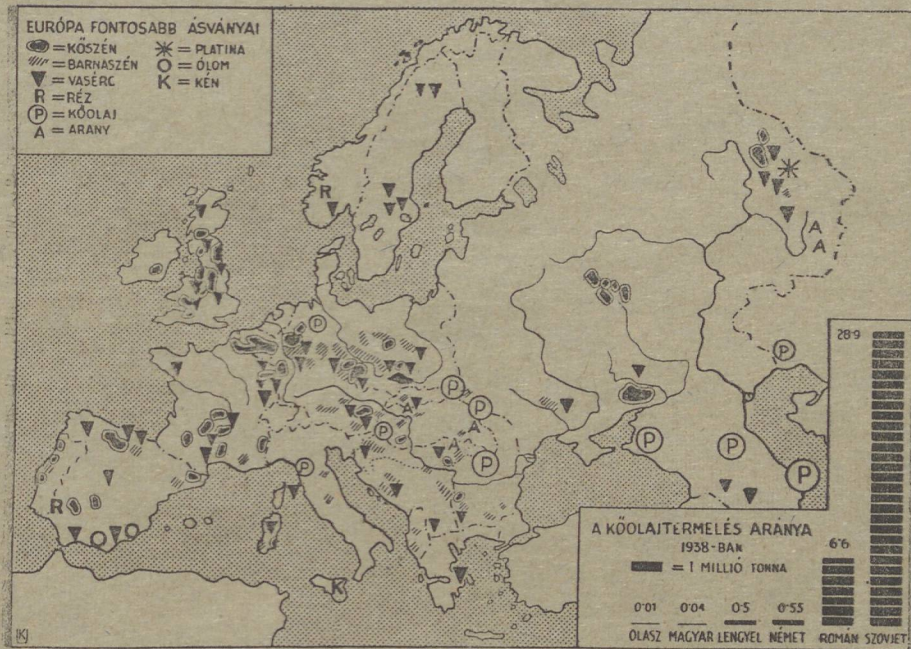
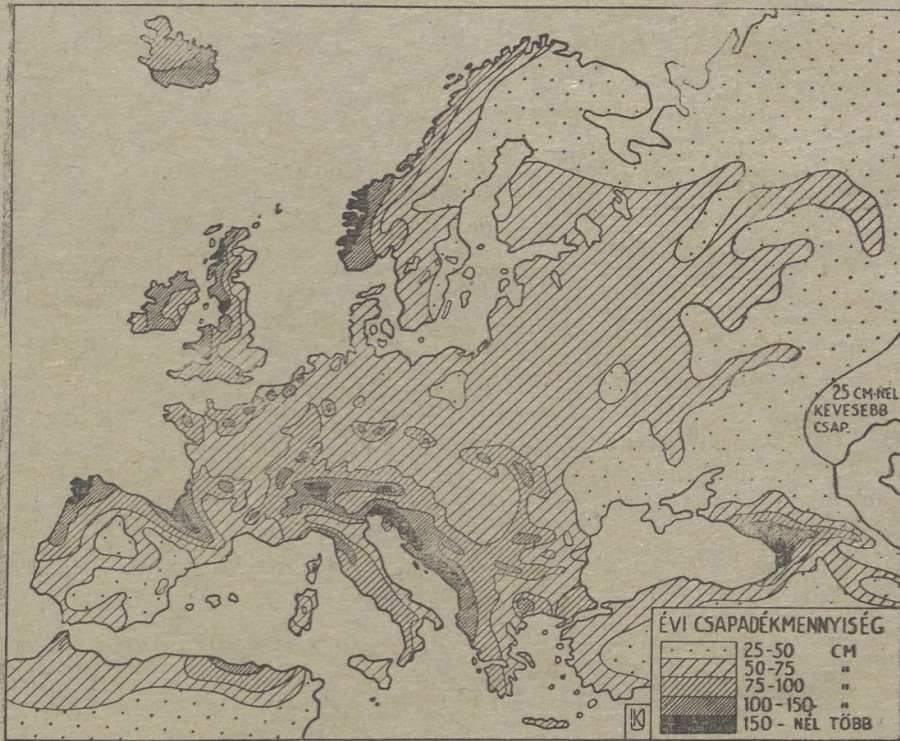

Jelmagyarázat:

2. *Házi feladat.* Miért törekszik Japán a Kontinensre? Írd le tanulmányaid alapján!

92734

SZEGEDI UJ NEMZEDÉK.
LAPVÁLLALAT R. T.
NYOMDÁJA
DUGONICS-TÉR 12. SZÁM

